

Panevėžio švietimo centras yra 2025 m. Europos inovatyvaus mokymo apdovanojimo (EITA) laureatas. Tai yra aukščiausias įvertinimas, kurį Europos Komisija skiria „Erasmus+“ programos projektams už išskirtinį indėlį į švietimo inovacijas. Centrai apdovanojami skirtas už indėlį puoselėjant demokratijos vertybes, pilietiškumo ugdymą ir pilietinio įsitraukimo skatinimą. Tarp nugalėtojų – penkios organizacijos iš Lietuvos, Europos mastu įvertinta 117 projektų.

Naujausios inovacijos švietime: pilietiškumo ugdymas

Šių metų apdovanojimo tema – „Pilietiškumo ugdymas: dalyvavimas demokratiname gyvenime, bendros vertybės ir pilietinis įsitraukimas“. Ši tema atspindi Europos Komisijos pastangas stiprinti demokratiją, mažinti visuomenės susipriešinimą ir ugdyti atsparumą dezinformacijai. Apdovanojimu įvertinti projektai, kurie moko kritiškai mąstyti, geriau suprasti Europos Sąjungą ir skatina aktyviai dalyvauti demokratiname gyvenime. Panevėžio švietimo centras tapo laureatu būtent šioje srityje – parengtas ir įgyvendintas projektas „Demokratija visiems!“ padėjo sustiprinti įstaigos darbuotojų pilietines kompetencijas, gilinti demokratijos supratimą ir puoselėti europinės tapatybės jausmą.

Panevėžio švietimo centro direktorė Asta Malčiauskienė džiaugiasi svarbiu įvertinimu ir pabrėžia, kad būtina ugdyti visuomenės pilietiškumo ir demokratijos vertybes per švietimą.

„Ne veltui Europos komisija akcentuoja, kad, vis labiau augant visuomenės susipriešinimui, dezinformacijai ir pilietiniam pasyvumui, ši tema tampa ypač aktuali“, – antrina Centro „Erasmus+“ programos koordinatore ir projekto vadovė, direktoriaus pavaduotoja ugdymui Vaida Repovienė

Dalijasi geriausios praktikos pavyzdžiais

2023 m. pabaigoje pradėtas vykdyti projektas skirtas stiprinti pilietinį ugdymą, ugdyti Europos Sąjungos vertybes ir skatinti piliečius dalyvauti demokratiname gyvenime. Jo tikslas – stiprinti įstaigos darbuotojų pilietinius gebėjimus, gilinti jų supratimą apie demokratiją ir puoselėti europinės tapatybės jausmą. Prasmingas dalyvavimas įmanomas tik tada, kai visi suinteresuotieji subjektai aktyviai dalyvauja priimant sprendimus ir keliant politinius bei socialinius klausimus. Šiuos principus Centro darbuotojai taip pat perduoda besimokantiems, užtikrindami bendrą išipareigojimą demokratiniam įsitraukimui. Be „Erasmus+“ programos finansavimo darbuotojai nebūtų galėję tobulinti kompetencijų tarptautiniuose mokymuose, darbo stebėjimo vizituose. Įgyta patirtis leido sukurti unikalią

metodiką, pritaikytą bendruomenės ugdymui.

„Erasmus+“ programos finansavimas Panevėžio švietimo centrui yra labai svarbus. Be jo, mūsų įstaigos darbuotojai negalėtų tobulinti kompetencijų, kelti kvalifikacijos tarptautiniuose mokymuose, taikyti geriausios praktikos pavyzdžių ugdant bendruomenės narius. Džiugu, kad įstaigos darbuotojai noriai dalyvauja tarptautiniuose mokymuose, aktyviai dalijasi savo patirtimi ir moko kitus, diegia inovacijas įstaigoje“, – sako „Erasmus+“ programos koordinatore.

„Europos kavinė“ - atviros diskusijos formatas

Vienas iš pagrindinių Panevėžio švietimo centro projekto „Demokratija visiems!“ pasiekimų – parengtas diskusijų ciklas „Europos kavinė“. Tai neformalių susitikimų formatas, kuriuose suaugusieji gali laisvai diskutuoti apie aktualius Europos ir demokratijos klausimus. Šie susitikimai padeda gilintis į sudėtingas temas ir ugdo gebėjimą konstruktyviai bendrauti, atsižvelgiant į skirtingas perspektyvas.

„Diskusijų ciklas „Europos kavinė“ Panevėžyje tampa gyvybingu forumu, kurio metu suaugę asmenys gilina savo žinias apie Europos Sąjungą ir demokratiją, ugdosi kritinį mąstymą, reiškia savo nuomonę ir aktyviai prisideda prie pilietinės visuomenės kūrimo“, – sako V. Repovienė.

„Demokratijos dirbtuvės: Nuo idėjos iki starto“

Gavę įvertinimą, Panevėžio švietimo centro darbuotojai neketina sustoti. Remdamiesi sėkminga patirtimi, sukaupta tarptautinėse programose, Centro darbuotojai parengė dvejų metų trukmės strategiją – Demokratijos dirbtuvės „Nuo idėjos iki starto“, kuri vyksta nuo 2024 m. rugsėjo ir planuojama iki 2026 m. rugsėjo mėn.

Šia iniciatyva, skirta suaugusiųjų švietimui, siekiama stiprinti bendruomenės narių aktyvų pilietiškumą. Centro darbuotojai kvies bendruomenės narius į „Pilietinio budrumo simuliacijas“ – vaidmenų žaidimus, imituojančius demokratinius procesus. Taip pat skatins jungtis į „Mentorystės programą „Patyręs pilietis“ – kurioje patyrę dalyviai perduos žinias naujiems nariams. Toliau bus tęsiama tradicija – diskusijų ciklas „Europos kavinė“.

„Tokios veiklos yra labai svarbios mums patiems ir bendruomenės nariams. Jos formuoja kompleksinę ir praktinę požiūrį į pilietiškumo ugdymą. Visos šios priemonės padeda ugdyti atsakingus piliečius, kurie gali aktyviai prisidėti prie savo bendruomenių ir visos Europos ateities. Diegiamos inovacijos, integruojant daugiadisciplininius metodus, siekiant puoselėti

holistinį pilietinio ugdymo ir Europos vertybių supratimą. Jame pirmenybė teikiama pagrindinių kompetencijų – žinių, įgūdžių ir požiūrio – ugdymui, ypatingą dėmesį skiriant praktiniam pritaikymui. “, – sako Panevėžio švietimo centro direktorė Asta Malčiauskienė.

Dirbtuvės apjungia formalųjį, neformalųjį ir savaiminį mokymąsi. Dėmesys skiriamas įtraukčiai, dalyvavimui ir bendradarbiavimui, besimokančiųjų įgalinimui ir bendruomenės įsitraukimo stiprinimui. Besimokantieji aktyviai dalyvauja viso proceso metu, yra skatinami kritiškai mąstyti ir spręsti realaus pasaulio iššūkius. Toks visapusiškas požiūris padeda ugdyti įsitraukusius ir atsakingus piliečius.

Lietuvos indėlis Europos švietimo inovacijose

Šiame apdovanojimą gavo 117 projektų iš visos Europos, tarp jų – penkios organizacijos iš Lietuvos. Be Panevėžio švietimo centro, įvertinti buvo ir Kauno lopšelis-darželis „Žilvitis“, Švenčionių profesinio rengimo centras, Kauno Jono Jablonskio gimnazija bei Radviliškio Lizdeikos gimnazija. Šis įvertinimas rodo, kad Lietuvos švietimo įstaigos sėkmingai diegia naujoves ir aktyviai prisideda prie bendrų Europos švietimo tikslų.

Visi laureatai 2025 m. gruodžio 8–9 d. bus pakviesti į Briuselį. Ten jie ne tik bus apdovanoti už pasiekimus, bet ir diskutuos apie švietimo ateitį Europoje.

Daugiau informacijos apie projektą oficialiame Europos Komisijos internetiniame puslapyje. Puslapio nuoroda

https://innovative-teaching-award.ec.europa.eu/projects/democracy-all_en

